

Gazeta wyborcza 20040630

"Praca w Szwecji"

Dominika Pszczółkowska

"W Szwecji nie widać dużej fali Polaków, którzy przyjechali do pracy po 1 maja.

Być może nie wszyscy wiedzą, że Szwecja w ostatniej chwili zmieniła zdanie i - jak Wielka Brytania i Irlandia - nie wprowadziła ograniczeń ani okresów przejściowych dla szukających pracy. Zasadnicza zmiana w stosunku do tego, co było przed 1 maja, polega na tym, że ci, którzy już mieszkali w Szwecji lub jeździli tam do pracy, teraz robią to legalnie. - Rynek, który przedtem był czarny, teraz robi się oficjalny - mówi Martin Ratz, szef szwedzkiej firmy Paragona, która wysyła wykształconych pracowników z krajów Europy Środkowej do "starej" Piętnastki. - Większy jest ruch studentów.

Jedną z podstawowych trudności jest bariera językowa. Bez znajomości szwedzkiego tylko wyjątkowo można podjąć poważną pracę. - Na pewno jest więcej osób, ale nie przesadnie dużo. Zawsze o tej porze jest więcej przyjezdnych - ocenia konsul generalny RP w Sztokholmie Stefan Skawina. Pośrednicy mówią jednak o większym zainteresowaniu zarówno ze strony pracowników, jak i pracodawców. - Ewidentnie jest większe zainteresowanie, również ze strony pracodawców. Jest psychologiczna bariera przed zatrudnieniem cudzoziemców, ale to się zmieni - uważa Ratz. Do biur pośrednictwa pracy w Sztokholmie czy Malmö zgłaszają się Polacy i inni nowi obywatele UE, którzy pytają o pracę dla swych krewnych i znajomych z kraju.

Prasa śledziła losy państwa Byrczów, którzy od 2001 r. pracowali w Szwecji (pan Władysław zajmuje się końmi, żona jest właścicielką małej firmy sprzątającej). Tuż przed wejściem Polski do UE szwedzcy burokraci zmusili ich, by papiery na dalszy pobyt załatwiali przez ambasadę w Warszawie. Musieli pojechać do Polski, lecz już 5 maja dziennik "Dagens Nyheter" umieścił na pierwszej stronie zdjęcie uśmiechniętej pary wysiadającej z promu w Ystad. Mimo że papiery nie zostały jeszcze załatwione, jako obywatele Unii mieli już prawo do mieszkania i pracy w Szwecji.

Jak co roku o tej porze do Skandynawii ruszyli pracownicy sezonowi: zbieracze truskawek, jagód, runa leśnego. Konsul przestrzega Polaków, by nie korzystać z pomocy pośredników lub dobrze ich sprawdzać. Co roku zdarzają się bowiem przypadki nieuczciwych firm, które pobierają np. kilkaset złotych za zorganizowanie wyjazdu na zbiór jagód. W praktyce organizują tylko pierwsze kilka nocy na kempingu. - Zdarzają się przypadki, że ludzie kupują złudzenia - mówi Skawina. - Najlepiej kontaktować się bezpośrednio z pracodawcą. Trzeba też brać odpowiedzialność za swoje czyny, mieć choćby bilet powrotny - dodaje.

Szwecja najbardziej potrzebuje lekarzy, pielęgniarek do szpitali i domów opieki, dentystów oraz nauczycieli. Pracę mogą też znaleźć specjaliści z branży: informatycznej (choć przewiduje się, że "dołek" - jeśli chodzi o podaż informatyków - niedługo się skończy), komunikacyjnej, transportu, biotechnologii, inżynierii (np. elektrycy), budownictwa (np. hydraulicy, posadzkarze, murarze, malarze) oraz pracownicy sezonowi w rolnictwie i ogrodnictwie.

Szwedzi twierdzą, że ponownie zastanowią się nad ograniczeniem dostępu do rynku pracy, jeśli do kraju przyjedzie zbyt dużo osób, szczególnie takich, które zamiast pracować, będą próbowały wykorzystać hojny system opieki społecznej. Na razie się na to nie zanosi. - Temat [pracy nowych obywateli UE - red.] istnieje, ale bez nadmiernych emocji. Nikt nie drze szat - kwituje Skawina.

Jak szukać pracy

W Szwecji aktywne są publiczne instytucje pośredniczące w znajdowaniu zatrudnienia. Mają kontakty z polskimi urzędami pracy, więc warto tam szukać ofert. Pomocny może być także Eures (europa.eu.int/eures).

- www.ams.se - publiczny urząd zatrudnienia. Oferty pracy i inne pożyteczne informacje, głównie po szwedzku, lecz częściowo także po angielsku, niemiecku i w innych językach.
- Paragona - firma wysyłająca profesjonalistów, m.in. lekarzy i dentystów, z krajów „nowej” Unii do „starej” - m.in. Szwecji, Danii i Wielkiej Brytanii, tel. (0-22) 825 98 96, info@paragona.com], .
- Medena Rek Polska - firma wysyłająca polskich lekarzy do Szwecji, tel. (0-22) 754 52 00 lub 03, 04, 05, 06, e-mail: medena@medena.com.pl], .
- Strony internetowe pośredników, gdzie można wyszukiwać oferty lub umieścić swoje CV (tylko po szwedzku): www.jobline.se, www.stepstone.se, www.manpower.se, www.proffice.se, www.poolia.se, www.spur.se - praca czasowa. "